No. 44. 1816.

BREDASCHE COURANT.

ZATURDAG den 2 NOVEMBER.

De Regter in de Regtbank van Eersten Aanleg zitting houdende te Breda, gecommitteerd tot het quoteren en parapheren der Registers van den Burgerlijken Stand en der Repertoires van de Notarissen binnen dit District, verzoekt bij dezen de daarbij belanghebbende, hunne bezegelde documenten voor den dertigsten dezer loopende maand november, ter griffie van de voorschreven Regtbank, en dien einde te doen deponeren, en dezelve van daar vervolgens tijdig te laten af halen; zullende hij, ingeval men in gebreke mogte blijven genoemde documenten binnen den bij de wet bepaalden tijd in te zenden en af te halen, zich genoodzaakt vinden hiervan aan het officie kennis te geven, hetwelk alsdan tegen den nalatigen ten dezen, als naar regten zal procederen.

Breda den 1 november 1816.

De Regter voorhoemd,

F. J. HOPPENBROUWERS.

ZWITSERLAND.

LAUSANNE den 18 October. Onlangs vertoonde zich op een der bergen in Grauwbunderland, een ontzaggelijke groote beer. Dadelijk begaven zich verscheiden jagers derwaarts. Door het eerste schot gewond, viel het dier den man, die hem gekwetst had, aan, en verscheurde denzelven. Een tweede jager, op dezen geschreeuw aangeloopen, deed een tweede schot, en trof hem aan den kop; maar de beer wierp zich terstond op dezen nieuwen vijand, en reeds zou deze, ter aarde geworpen zijnde, zijn slagtoffer geworden zijn, toen een derde jager het razende dier nogmaals met een kogel trof. De beer liet toen dadelijk zijne prooi los, liep, met bloed bedekt, weg, en stief op honderd passen afstands. Het dier was buitengemeen groot. De eerste jager is aan zijne wonden overleden; men hoopt den tweeden te redden.

DUITSCHLAND.

WEENEN, den 15 October. Het huis van Oostenrijk, hetwelk [illegible] overvloed over tot uitbreiding der weldadigheid in de [illegible] heeft aan van dag gelegd, heeft daarvan [illegible] nieuw bewijs gegeven, waarvan de nakomeling, [illegible] de gedachtenis van de houden. Z. M. de keizer heeft, gisteren, den eersten steen gelegd van het schoone gebouw voor het polytechnieke instituut, hetwelk Z. M. in deze hoofdstad gesticht heeft. Voor den grooten ingang van dit gebouw had men twee tenten opgeslagen, waarin de staats-ministers, de chefs der eerste autoriteiten, de leden van den staatsraad, van de kamer der financien, enz. verzameld waren, om Z. M. den keizer te ontvangen. Om 11 uren, verscheen Z. M., vergezeld van den kroonprins, de aartshertogen en aartshertoginnen, benevens de persoonen van het hof. De graaf von Ugarten, staats-minister, groot-meester, geleidde Z. M. naar de tent, in welke de plannen en teekeningen van dit gesticht als ook de nieuw geslagen munten, de medailles, welke, in 1810, bij gelegenheid van de glorierijke terugkomst van Z. M. geslagen zijn, en die, welke ter gelegenheid van deze plegtigheid waren vervaardigd, als ook de zilveren plaat en een rol perkament, bestemd om in den eersten steen te worden gemetseld, benevens een hamer en troffel, geplaatst waren. Na dat de keizer [illegible] had, begaf hij zich met dezelfs gevolg, [illegible] van het gebouw, voorafgegaan wordende van den graaf van Hoyos en van den baron von Kaiserstein, welke den hamer, de troffel, de zilveren plaat, de rol perkament en [illegible] Z. M., aldaar komende, werd, met Hoogstdezelfs gevolg, benevens het diplomatieke korps en den hoogen adel, door den prins aartsbisschop Sigismund en 12 priesteren ontvangen, en door den graat van Ugarten verzocht, om de twee stroomen, waarop de eerste steen moest weggenomen, waardoor de steen in zijne bestemde plaats nederzakte. De minister reikte de zilveren plaat aan Z. M. over, dewelke dezelve, na die bezigtigd te hebben, aan den graaf von Hoyos terug gaf, die overluid de inscriptie op dezelve voorlas. Z. M. ontving en plaatste dezelve in de holte van den steen, als ook de medailles en de acte van deze plegtigheid op perkament geschreven, en door Hoogstdezelve en de getuigen onderteekend, waarna de graaf von Ugarten de opening van dezen steen met eene steenen plaat, waarop het jaartal en den dag van deze plegtigheid gegraveerd was, sloot. De prins aartsbisschop, aan het hoofd van de geestelijkheid, deed de gewone zegeningen en gebeden; waarna men eindelijk den steen toemetselde. De Keizer [illegible] den hamer en den troffel, dewelke men vervolgens aan de aartshertogen en aan de staatsbeambten, welke daar tegenwoordig waren, overreikte.

MUNCHEN den 20 October. Sommige dagbladen hebben omtrent het eerste zoogenaamde huwelijk van H. K. H. Prinses Charlotte van Beijeren, welke thans op het punt staat om met Z. M. den keizer van Oostenrijk in den echt te treden, onnauwkeurige berigten gegeven. Zie hier de zaak: De man, welke vóór eenige jaren Europa beheerschte, meende dat het met zijne staatkunde overeenkwam, om den kroonprins van Wurtenberg met eene vorstin uit het Beijersche huis, te weten prinses Charlotte van Beijeren, te doen huwen, en had Z. M. den koning van Wurtenberg aangemaand, om al zijn koninklijk en vaderlijk gezag in 't werk te stellen, ten einde dit huwelijk tot stand te brengen, daar de kroonprins volstrekt weigerde om eene bruid van den onderdrukker zijns vaderlands aantenemen. Intusschen werden de belangen van 't rijk door deze weigering blootgesteld en om den koning en den staat on angename gevolgen te besparen, gaf de kroonprins eindelijk in schijn toe. Hij berigte intusschen de vorstin van den zedelijken en staatkundigen dwang, welke men omtrent hem uitoefende en zwoor met haar eene geheime verbindtenis, waarbij beide de partijen de nietigheid van hare schijnbare toestemming en baren vasten wil, om nimmer als echte lieden te leven, verklaarden. Op het oogenblik dat de wet des gewelds aanvaard was, deed de kroonprins eene openlijke verklaring toekomen, waarbij de prinses, welke de ruimste zedelijke goedkeuring bezit, den Paus de duidelijke bewijzen van de nietigheid van dit gewaande huwelijk overgezonden. Deze stap, te gelijk met kennis en medewerking van den kroonprins gedaan, heeft den Heiligen Vader van zijnen kant niet doen aarzelen om van wegen de kerk te verklaren, dat dit huwelijk nimmer bestaan heeft.

FRANKRIJK.

DUSSELDORP den 29 October. Gisteren avond ten 9 uren, viel in eene der straten dezer stad, eene groote vuurbal neder, welke, toen dezelve uitgedoofd was, een luchtvuur behield, dat er hier gemakkelijk gebroken kon worden. Dezelve had den reuke zwavelreuk. Dit luchtverschijnsel verdient onder de zeldzame gesteld te worden.

ENGELAND.

PARIJS den 19 October. Uit de Engelsche dagbladen Men verzekert dat de kamer der gedeputeerden niet voor den 15 November geopend zal worden, ten einde de ministers tijd te geven om de gemoederen te polsen en de meerderheid te leren kennen, waarop zij zullen kunnen rekenen. Men denkt dat de voornaamste onderwerpen, welke deze vergadering zullen worden voorgelegd, zullen bestaan uit eene wet op de financien, eene andere op de [illegible] en eene derde aangaande de armee, en [illegible] deze stoffen behandeld zijn, de kamer uit [illegible]

De [illegible] rijk gevoelen; in Pa[illegible] gen de bakkers eene premie van tien franken, voor iedere zak graan, welke zij in de korenhal koopen.

De vrage of Frankrijk of de Nederlanden de intrest der publieke schuld der laatstgenoemde Mogendheid, van het jaar 1813, zouden betalen, is dezer dagen ten voordeele van Frankrijk beslist geworden. De kommissie ten dien einde bestond uit twee fransche kommissarissen, [illegible] voegd; en uit twee nederlandsche kommissarissen, welke door [illegible] ambassadeur van Denemarken ten dien einde hadden verzocht. De beide ambassadeurs hadden voor de zeven de persoon den ambassadeur van Portugal verkozen.

PARIJS den 19 October. Z. K. H. de hertog van Angoulême, heeft in eene particuliere audientie eene nieuwe uitgaaf van [illegible] bestemd tot den dienst der marine, met goedheid ontvangen. Het is eene [illegible] apenmoeder, om de onderscheiden graden van de krachten te winnen op zee te kennen.

De [illegible] van een [illegible] is niet vatbaar om, bij het [illegible] te gelijk gebruikt, [illegible] te geraken, en de [illegible] hoedanig die hoedanigheden ook zijn, uit de [illegible] van eene naauwkeurige [illegible] die van het [illegible] den [illegible] waar, uit welke de wind over den horizont waait, [illegible]

(Vervolg op de laatst vorige bladz.)

---

zigt om alle deze troepen van onderscheidene [illegible] te zien manoeuvreren, rendeert het [illegible] Lodewijk XIV deed oprigten ter eere der overwinning in 1712 op de geallieerden behaald. Eergisteren zijn de onderscheidene troepen wederom [illegible] genomen op marsch gegaan.

Tegen het einde van de week, zullen H. K. H. de Prins en Prinses van Oranje, zich naar Vueren begeven, ten einde alhaar een jagpartij te houden.

BRUSSEL den 29 October. Hunne Majesteiten [illegible] Het was een zonderling [illegible]

Koninklijke familie zijn eergisteren in den schouwburg, waar de opera de Vestale gegeven werd, met nieuwe blijken van de openbare toegenegenheid ontvangen. Dit gevoelen was vooral zigtbaar in eene bijzondere omstandigheid, in eene zinsnede van het tweede rooneel, waar *Cinna* zijnen vriend geluk wenscht, wegens den roem, die zijne terugkomst verwekt binnen de muren.

Waarvan zijn moedigen [illegible] hebben gegeven.

(*Dont son bras* [illegible] *les Gaulois*)

wende de heer Collot [illegible] de rol speelde, zich van de loge van Zijne Koninklijke Hoogheid den Prins van Oranje, en de aanschouwers gaven door even spoedige als eenparige toejuichingen het genoegen te kennen, waarmede zij deze voorstelling aanzagen.

BRUSSEL, den 30 October. De ongelooke dagbladen gisteren morgen ontvangen, bevestigen de inhuldiging van het herstel der rust in het graafschap Glamorgan, en zeggen, dat de kenteekenen van onlusten, welke zich in Monmouthshire vertoonden, een vrij ernstig aanzien hebben gekregen, zoo dat er nadrukkelijke maatregelen gevorderd worden. De vrijwilligers te paard van de Yeomanrij van het graafschap, alsmede die van Swansea, hebben hunne diensten aangeboden. De lord lieutenant heeft zich ook op de plaats begeven.

Daar heeft insgelijks een opstand in Sunderland plaats gehad, ter gelegenheid van den prijs der granen, maar de overheid heeft het gepeupel doen uiteen drijven, en eenigen der ijverigste voorvechters doen vatten.

— Een brief van Parijs, van den 18 dezer, in de Star van den 24 geplaatst, behelst het navolgende:

„ Eene verschrikkelijke poging is in eene der laatste nachten gedaan, om de kasernen, digt bij de barriere van St. Germain gelegen, te doen springen. Ten één ure des nachts naderde een persoon dezelve, eene brandende lont in zijn hand houdende: twee schildwachten te gelijker tijd op hem geschoten hebbende, verbrijzelde hem het hoofd; op de plaats waar hij viel, ontdekte men eene geheime gemeenschap met de onderaardsche gewelven van dat gebouw, waarin verscheiden vaten kruid waren, welke men daarin gebragt had, met het ijsselijk voornemen om 5000 man op eenmaal te doen omkomen."

Het is overbodig aan te merken, dat dergelijke zaken om een volkomen geloof te verdienen, nadere bevestiging noodig hebben.

— In de volgende week zal er eene openbare tentoonstelling in het Museum dezer Stad plaats hebben. Men heeft alle reden om te gelooven, dat dezelve zeer luisterrijk zal zijn.

— Het Dagblad van Gend behelst heden een artikel over de regtspleging der jures, waarin de voordeelen van deze instelling ontwikkeld en gestaafd worden door [illegible] die wel [illegible]

— De dochter van den beroemden generaal Richepanse is door deze stad gepasseerd; zij begeeft zich naar Engeland, alwaar zij van voornemens is de lijkrede te doen drukken, op het graf van haren vader door eenen zijner aids de camp uitgesproken. Gedurende de honderd dagen van de laatste regering van Napoleon, werd zij in de gevangenis geworpen, en werd daaruit eerst na den slag van Waterloo verlost. Zij heeft van Z. M. onzen Souverein, eenen brief ontvangen, waarover zij met veel gevoel en erkentenis spreekt.

GEND, den 30 October. Gedurende het verblijf van Zijne Exc. den heer commissaris generaal der wetenschappen en kunsten, heeft dezelve de voornaamste gestichten aan dezelve toegewijd bezocht. Zijne Exc. [illegible] bezoek [illegible] werden, alsmede over het koninklijk collegie. Zijne Exc. heeft in persoon, en in de gering te bijzonderheden alles willen onderzoeken, wat deze nuttige instellingen betreft, en alles wat tot derzelver verdere voorspoed kon medewerken: Zijne Exc. scheen zeer voldaan te zijn. De werkplaats van den heer De Volder heeft vooral zijne aandacht tot zich getrokken.

GRONINGEN, den 23 October. Wij hadden ook hier het genoegen eene zeer schoone proef te zien van de sedert eenigen tijd zoo veel gemaaktemaakende gas-verlichting. Bij de opening van de Winterwerkzaamheden van het *Natuur- en Schei-kundig Genootschap*, alhier, hield de heer G. Kuyper, in eene openbare vergadering, eene voorlezing over dit onderwerp, bij welke gelegenheid hij verslag gaf van de menigvuldige proeven over dit belangrijk stuk, door hem met den heer Dr. Straatman Kz. in den afgeloopen zomer in het werk gesteld, en tevens het uitmuntend uitwerkzel toonde, dat deze verlichting te weeg brengt, door een met steenkolen gevulde ijzeren bol, met zoodanigen toestel, dat gas met pijpen door de gansche zaal gebragt werd, en op de onderscheidene plaatsen met beerlijken lichtgas. Bijzonder trof het de talrijke aanschouwers, de bij deze gelegenheid, door voornoemde heeren verbeterde inrichting, om door een kunstmatigen aanvoer van gewoon water, in den ijzeren bol de hoeveelheid van de [illegible] zoo buitengemeen vermeerderd te zien, dat men, met allen grond en gedane berekening zeggen kan, dat de ontwikkeling van het brandbaar gas, door deze uitvinding, genoegzaam verdubbeld wordt, zonder de onkosten te vermeerderen, en dus ook, deze

belangrijke zaak hier zulk eene wezenlijke verbetering ondergaan heeft. Met genoegen vernemen wij, dat het genootschap voornemens is, deze belangrijke proeven in den loop van den aanstaande winter verder voort te zetten.

VLISSINGEN den 24 October. Z. M. Schip van Oorlog *Brahant*, laatst uit Duins, is heden ter dezer reede ten anker gekomen.

's GRAVENHAGE den 29 October. De Staatsraad Intendant Generaal van de administratie van Oorlog, verwittigt de Fabrikeurs van Lakens en Wolle Stoffen, dat bij, in de maand December aanstaande, eene openbare besteding zal doen, van ongeveer

10,000 ellen Uitmonstering-Laken, van verschillende kleur.
400,000 ellen ordinair Laken, waarin begrepen is:
250,000 ellen grijs, en
10,000 ellen Saai, te leveren in drie termijnen, als:
1 Mei, 1 Augustus en 1 November 1817.

Geschiedende deze voorlopige kennisgeving, ten einde Fabrikeurs in de gelegenheid te stellen, om, in het uitzigt van debiet, aan hunne werklieden, bij het aanstaande Winter-saisoen arbeid te verschaffen.

's Gravenhage, den 11 October 1816.

PIEPERS.

MARKT-PRIJZEN der Stad BREDA, van den 1 November 1816.

Het Veertel Tarwe	f 17:	1: —
——— Rogge	9:	19: —
——— Boekwijt	10:	2: —
——— Haver	4:	6: —
Het pond Boter	— :	7: 12
De Ton Aardappelen	4:	12: à 3: 10
Het pond, Rundvleesch	— :	4: 8
——— Kalfschvleesch	— :	5: —
——— Schapenvleesch	— :	5: —
——— Versch Varkensvleesch	— :	6: —
——— Gerookt idem	— :	7: 8
Het 1000 Eiken Telhout	8:	3: —
——— Dooi Hout	9:	30: —
De 1000 pond Hooi	— :	— : —
——— Stro	— :	— : —

ADVERTENTIEN.

*** Bij gelegenheid van de Najaarsmarkt of Kermis te Breda, zal J. J. PEEBERGH, in zijn Kollijhuis op de [illegible] aldaar, geven een Groot BAL, hetwelk [illegible] worden geopend. De entree voor [illegible] Dame is f 1: 5 — en voor iedere Dame daarenboven [illegible]

COMMISSIE-KANTOOR TE 's BOSCH.

De ondergeteekende, Chef de Bureau van den Burgerlijken staat der stad 's Hertogenbosch, en geauthoriseerd commissionair aldaar, verwittigt de daarbij belanghebbenden, dat hij zich in de gelegenheid bevindt (tegens een modiek salaris,) volledige renseignementen in te winnen omtrent gesneuvelde of vermiste Militairen van alle rangen, in de veldslagen van Rusland en Spanje, voor zoo verre deze bevorens bij de Fransche armee mogten hebben gediend, en kunnende diegenen welke van zijne diensten [illegible] deze zouden willen gebruik maken, zich aan [illegible] te vervoegen, daselijke [illegible] en [illegible] des morgens van acht tot heeren, en des nademiddags van twee tot drie uren, als wanneer door hem van de belanghebbenden dat gene zal worden overgenomen, als hij tot bereiking van het doel, noodzakelijk zal oordeelen. — Wat betreft diegenen, buiten deze stad woonachtig, wordt verzocht zich met gefrankeerde brieven aan denzelven te addresseren, wanneer van dezelve, door hem, dat gene zal worden gevorderd, dat hem in staat kunne stellen, aan dezelver verzoeken te voldoen.

's Hertogenbosch den 01 october 1816.

M. SCHOONENS.

*** Op Woensdag den 27 November 1816, des voormiddags ten 9 uren, zal de Lagehoef onder de poorterij van Bergen op Zoom, ter Woerstraten, publiek worden verkocht een aanzienlijke partij zware MASTEN en eenige EIKEN BOOMEN, SCHAAR en BRANDHOUT.

*** Bij de Uitgevers dezes is te bekomen:

De Hoofdregelmatigheid van de Leer der Roomsch-Katholieke Kerk geschetst door *Le Sage ten Broek*, Notaris te Naaldwijk. Vijfde Druk. f —: 16: —

De Hoofdregelmatigheid van de Leer der Roomsch-Katholieke Kerk, geschetst door *Le Sage ten Broek*, Notaris te Naaldwijk, en *J. J. Schouten*, President van het Provincial Kerkbestuur van Noord-Brabant en Predikant te Breda. f 1: —

De Toetssteen klagt over den Toets van den Heer *Schaars* Vrijmoedige Bedenkingen van eenen Protestant, die voornemens is tot den Roomsch-Katholijken Godsdienst over te gaan, f —: 8:

De Onfeilbaarheid der Roomsche Kerk, als hoofdgeschil tusschen Roomsch en Onroomsch, onbevooroordeeld [illegible]

(*Vervolg op de kant van deze blade.*)

[illegible] bij W. VAN BERGEN en Comp., Boekdrukkers en Boekverkoopers